

use through the ordering of alternation of agricultural crops and the formation of a quality accounting and control environment for the efficient management of these processes.

It is noted that land management projects in today's conditions have not been widely used both at the expense of diversity and dynamism of the size of the subjects of land use, non-compliance with the design crop rotation, and the considerable cost of their development.

The necessity of streamlining the legislative and regulatory framework for the formation of land management projects with an emphasis not only on the economic component, but also on the socio-ecological.

The proposed system of accounting and control provision for alternating agricultural crops management according to the criteria for increasing the payback for land management works and increasing the quality potential of agricultural land is proposed.

Keywords: *land use, land management projects, soil quality, crop rotation, control, management decisions*

УДК 657:631.1

ОБЛІКОВА СИСТЕМА В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЮ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОЇ СФЕРИ: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

І. В. МЕЛЬНИЧЕНКО, кандидат економічних наук, доцент,

С. В. ТИВОНЧУК, кандидат економічних наук, доцент

Національний університет біоресурсів

і природокористування України

E-mail: meln_ilona2@ukr.net

Анотація.*Досліджено теорію і практику обґрунтування обліково-інформаційного забезпечення управління підприємством у частині вибору та реалізації стратегії розвитку підприємства. Визначено, що саме цілісна облікова система підприємства є основою інформаційного забезпечення стратегічного менеджменту, яка є передумовою отримання об'єктивної інформації про наявність активів та пасивів підприємства, аналізу і прогнозу впливу різних чинників на їх структуру та ефективність використання.*

Оцінено сучасні підходи щодо інформаційного забезпечення потреб різних користувачів обліковими даними з виділенням окремих видів обліку.

Визначено суть стратегії розвитку на рівні підприємства. Узагальнено основні напрямки реалізації стратегічного розвитку підприємства та основні його етапи.

У статті розглянуто теоретичні підходи сучасних науковців щодо розуміння сутності та місця стратегічного обліку в системі управління підприємством та здійснено їх критичний аналіз.

Визначено напрямки подальших досліджень спрямованих на поліпшення інформаційного забезпечення обліковою системою управління стратегією розвитку підприємства. Акцентована увага на необхідності подальшого розгляду облікової системи як цілісної системи управління підприємством у взаємозалежності та взаємодії з усіма її складовими (підсистемами).

В даному контексті визначальними засадами облікового забезпечення стратегічного управління є виділення не тільки функції управління, а й інформаційних потреб за рівнями управління підприємством.

Ключові слова: облікова система, стратегічний облік, стратегічний розвиток, інформація, інформаційне забезпечення, управління

Актуальність. Сучасні умови господарювання вимагають від управління підприємством зосередження особливої уваги в питаннях його подальшого розвитку. Адже, оцінка майбутнього фінансового стану підприємства, прогноз його фінансової незалежності та економічної стійкості є визначальною умовою розвитку майбутніх взаємозв'язків з контрагентами в перспективі.

Підприємства аграрної сфери працюють в умовах підвищеного ризику спричиненого з поміж інших природними чинниками, які часто не можливо передбачити та врахувати їх наслідки. Найуразливіші є мікропідприємства. Адже саме вони працюють в таких умовах з найбільшою обмеженістю у фінансових та матеріальних ресурсах. Це пояснює їх обмеженими можливостями вчасно реагувати та виправляти негативні ситуації виробничої діяльності, спричинені впливом зовнішніх чинників.

Тому, менеджери підприємств аграрної сфери повинні максимально точно враховувати вплив різних зовнішніх та внутрішніх чинників, передбачати майбутні ризики, можливість їх уникнення та визначати нові цілі, спрямовані на розвиток підприємства.

Будь-яке управлінське рішення потребує отримання, необхідної для його прийняття, інформації. Це зумовлює необхідність у формуванні облікової системи підприємства як передумови інформаційного забезпечення стратегічного управління.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питанням облікового забезпечення стратегічного управління підприємством присвячено ряд праць зарубіжних вчених – Б. Райана, К. Друрі, К. Уорда та вітчизняних – І. В. Алексєєвої, П. Й. Атамаса, М. Т. Білухи, Р. Ф. Бруханського, С. Ф. Голова, Т. В. Давидюк, А. В. Довбуш, К. П. Замойської, О. А. Зоріної, Г. Г. Кірейцева, О. П. Кундря-Висоцької, П. О. Куцик, І. О. Макаренко, П. Й. Пушкаря, В. С. Рудницького, С. Ф. Легенчука, В. З. Семанюк, В. Ю. Царука, А. О. Фатенок-Ткачук, Л. В. Чижевської.

Проблематика формування облікової інформації для потреб стратегічного управління налічує ряд окремих наукових положень. Зокрема, ряд вчених дотримуються думки про необхідність виділення з облікової системи окремого виду обліку, але вбачають проблему в тому, що наразі немає чіткого підходу до розуміння його сутності та призначення.

Інші науковці розглядають облікову систему як основу інформаційного забезпечення стратегічного управління, але виділяють тим часом різні її підсистеми.

Враховуючи те, що нині не досягнуто цілісності у питаннях облікового забезпечення управління стратегічним розвитком підприємства доцільним є розгляд цих дискусійних питань.

Мета. Дослідження теоретичних положень щодо інформаційного забезпечення стратегічного управління розвитком підприємств аграрної сфери та пошук подальших напрямів практичної його реалізації.

Матеріали і методи досліджень. У процесі дослідження були використанні загальнонаукові методи. Зокрема, системний та функціональний підходи, індуктивний та дедуктивні методи, діалектичний метод, аналіз, синтез та узагальнення.

Результати дослідження та їх обговорення. Управління стратегічним розвитком підприємств аграрного сектору здійснюється на різних рівнях: мікро- (рівні підприємства), мезо- (на рівні району, області, регіону) та макрорівні – держави. Відповідно, стратегічні цілі, завдання та методи їх реалізації будуть різними. Дане дослідження охоплює питання облікового забезпечення управління стратегічним розвитком підприємства на мікрорівні.

З метою розгляду питань забезпечення обліковою системою управління стратегії розвитку підприємства необхідно перед усім дослідити що собою являє стратегія розвитку підприємства, її види (моделі) та основні етапи реалізації.

З нашого погляду, найточніше стратегію розвитку підприємства розкрито у праці М. О. Боярської. Автор зазначає, що стратегія розвитку підприємства «передбачає формування основоположних цілей і завдань на довгостроковій основі, а також чітке визначення курсу дій і грамотний розподіл ресурсів, які будуть необхідні для досягнення поставленої мети. У підсумку стратегія розвитку підприємства покликана відповісти на низку питань: у яких напрямках господарської діяльності вигідніше розвиватися, які кошти будуть необхідні, який прибуток буде отримано при розвитку даних напрямків» [2].

Разом із тим система стратегій конкретного підприємства «характеризується певними особливостями, оскільки вона об'єктивно визначається своєрідністю впливу зовнішнього середовища на діяльність підприємства та його власним ресурсним потенціалом, специфічністю реакції господарських суб'єктів на сигнали ринку» [3].

Аналіз праць сучасних науковців у галузі менеджменту показав існування досить великої кількості класифікацій стратегії розвитку підприємств, що відрізняються між собою різними класифікаційними

ознаками. Виділяють стратегії зростання, скорочення (альтернативи); стратегії конкурентної боротьби, мінімізації витрат; стратегії інновацій; стратегії диверсифікації та вузької спеціалізації. Також існує поділ стратегій за строками їх реалізації. Водночас виділяють моделі довгострокового, середньострокового та поточного стратегічного розвитку підприємства.

Реалізація будь-якої моделі стратегії розвитку підприємства передбачає виконання певних дій, етапів. У сучасній науковій літературі виділяється певна кількість етапів, які характеризують послідовність дій менеджера щодо реалізації обраної моделі.

Проте слід звернути увагу на етапи запропоновані Н. Г. Белопольським та Е. В. Кузьминою. Авторами виділено три етапи формування та реалізації стратегії збалансованого розвитку підприємства: перший – аналіз стану та проблем збалансованого розвитку підприємства; другий – формування стратегії збалансованого розвитку; третій – реалізація стратегії збалансованого розвитку та її контроль [1].

Вище наведені етапи взаємопов'язані між собою. Вибір будь-якої стратегії розвитку підприємства вимагає в першу чергу оцінки наявної фінансової та ресурсної бази підприємства та його можливостей. Тобто, на першому етапі реалізації стратегії розвитку менеджери повинні проаналізувати стан підприємства та проблеми, що стримують його розвиток. На другому етапі сформуванню декілька моделей стратегії розвитку та обрати найбільш прийнятну для підприємства враховуючи його потенційні можливості. Відповідно, результат реалізації третього етапу буде залежати від об'єктивної оцінки ситуації щодо стану, потреб та можливостей підприємства ще на першому етапі дослідження. Для вирішення цих питань менеджерам на кожному етапі управління потрібна різна за змістом інформація.

Критичний аналіз проблематики формування облікової інформації, яка в найбільшій мірі може задовольняти запити менеджерів підприємств аграрного сектору показав, що сьогодні науковці галузі бухгалтерського обліку виділяють різні системи формування та забезпечення інформацією менеджерів в частині стратегічного управління.

Зокрема, існують різні концепції, за яких виділяють окремі види обліку та облікові системи: екологічний облік; соціальний, облік людського та інтелектуального капіталу; креативний та актуарний облік, сегментарний, стратегічний та окремі багатовимірні облікові системи. Більшість науковців дотримуються думки, що саме стратегічний облік є основою інформаційного забезпечення стратегічного управління.

Нами узагальнено погляди науковців щодо сутності та місця стратегічного обліку в обліковій системі підприємства за останні два десятиліття (табл. 1). Аналіз даних таблиці показує, що за два десятиліття й до нині не сформувався єдиний підхід до суті поняття «стратегічний облік» та його місця в обліковій системі підприємства в частині інформаційного забезпечення стратегічного управління.

1. Погляди науковців щодо сутності та місця стратегічного обліку в обліковій системі підприємства

Сутність стратегічного обліку	Автор
Розглядає стратегічний облік як єдність фінансового і управлінського обліку	Б. Райян, (1998)
Стратегічний управлінський облік - система, що надає інформацію для забезпечення прийняття на підприємстві стратегічних рішень	Дж. Іннз (Innes), (1998)
Стратегічний облік розглядається як облікова система, «адаптована до сучасного виробничого середовища, що включає багатомірну стратегію зв'язків за допомогою каналів поширення і визначення потреб споживачів»	В. А. Терехова, (2000)
Прийняття стратегічних управлінських рішень на базі сегментарного обліку	М. А. Вахрушина, (2000)
Управлінський облік включає виробничий облік, власне управлінський облік, сучасний управлінський облік, прогресивний управлінський облік і стратегічний управлінський облік	Н. В. Валебникова, (2000)
Стратегічний облік це інформаційна модель, що поєднує в рамках єдиної системи фінансовий і управлінський облік і забезпечує фахівців підприємства виробничою інформацією для прийняття ефективних рішень, а також забезпечує інвесторів інформацією для оцінки діяльності підприємства.	І. Й. Плікус, (2002)
Стратегічний управлінський облік повинен відображати відносні фінансові результати, досягнуті бізнесом щодо конкурентів, постачальників і, можливо, споживачів.	Уорд Кит, (2002)
Це система управлінського обліку, спрямована на прийняття стратегічних управлінських рішень	С. Ф. Голов, (2003)
Це облік, який зосереджується на зовнішніх факторах (таких як прибутковість конкурентів, частка на ринку і т. ін.), тоді як для традиційного обліку характерна зосередженість на внутрішніх процесах і явищах.	П. Й. Атамас, (2006)
Стратегічний облік формує власні інформаційні ресурси прогнозного характеру. Інформаційні ресурси стратегічного обліку мають зв'язок з традиційним обліком, але ним не обмежуються.	М. С. Пушкар, (2006)
Під стратегічним обліком розуміти облікову систему, яка покликана забезпечувати фахівців підприємства усією необхідною інформацією для прийняття ефективних управлінських рішень, спрямованих на досягнення стратегічних цілей підприємства.	А. О. Фатенок-Ткачук, К.П. Замойська, (2012)
Стратегічний облік – це нова сфера, межі якої ще не визначені. Це дає можливість моделювання альтернативних варіантів і моделей з метою як найповнішого забезпечення інформаційних запитів.	О. П. Кундря-Висоцька, В. С. Рудницький, (2015)
Система стратегічного обліку виступає єдиною ланкою в інформаційному просторі підприємства, що дозволяє інтегрувати бухгалтерську інформацію з даними про зовнішнє середовище та інформацією прогнозного характеру.	В. Ю. Царук, (2017)

Джерело: узагальнено автором на основі [4], [5], [6], [7].

Як бачимо, думки науковців із цього приводу різняться. Одні з них вважають стратегічний облік як окрему інформаційну систему, що виходить далеко за межі облікової. Результатом існування такого підходу, на нашу думку, є поєднання в одній системі методологічної складової окремих функцій управління, зокрема таких, як планування, облік, аналіз та контроль. Ми не поділяємо таку точку зору. Адже в результаті такого поєднання облік в його чистому вигляді, з властивою йому методологічною основою, штучно синтезується з іншими функціями управління й утворюється зовсім інша система, яка вже не може мати назву «облік».

Частина науковців дотримуються думки, що стратегічний облік поєднує в собі фінансовий та управлінський. Розглядаючи такий підхід, можна дійти висновку, що дана група науковців ототожнює стратегічний облік з бухгалтерським, який також поділений на фінансовий та управлінський.

Інші – розглядають стратегічний облік як складову управлінського. З такою точкою зору можна погодитись частково. Якщо для прийняття стратегічних управлінських рішень менеджерами використовуються дані сформовані системою управлінського обліку, які вирізняються від інших даних способом їх обробки, змістом та формою і спрямовані на використання виключно для потреб стратегічного управління, в такому разі можна погодитись з думкою про доцільність виокремлення в підсистемі управлінського обліку такої складової, як стратегічний управлінський облік.

Поряд з цим, у випадку, якщо менеджери для вирішення питань вибору та реалізації стратегії розвитку підприємства використовують дані фінансового, оперативного-технічного, статистичного обліку та стандартні дані управлінського обліку, в такому разі, доцільніше говорити про різновид інформації, що формується в обліковій системі підприємства, а ніж про окремий вид обліку.

Слід зазначити також, що вищенаведений розподіл обліку на види є досить умовним, адже в практичній діяльності підприємств в обліковій системі цього зробити майже не можливо.

Видимою ознакою поділу обліку як в теорії, так і на практиці може виступати:

1) інформація, що ним формується й вирізняється своїми характерними ознаками, зокрема способом опрацювання, змістом, формою та призначенням;

2) методологічна основа обліку, яка визначає його особливості й вирізняє його з поміж інших функцій управління.

Висновки і перспективи. Проведений аналіз існуючих теоретичних підходів науковців у галузі бухгалтерського обліку стосовно облікового забезпечення стратегічного менеджменту дозволяє зробити наступні висновки.

Сьогодні не існує єдиного загальноприйнятого положення щодо облікового забезпечення стратегічного управління підприємств, зокрема й в аграрній сфері. Думки сучасних дослідників галузі бухгалтерського обліку різняться. З точки зору одних науковців функція інформаційного забезпечення стратегічного управління виходять за межі облікової системи.

В основі їх дослідження лежить поєднання в одній інформаційній системі методологічної складової таких функцій управління, як планування, облік, аналіз та контроль. Відповідно, з їх точки зору, виникає необхідність у дослідженні нових систем, відмінних від класичної облікової.

Інші науковці дотримуються поглядів щодо інформаційного забезпечення стратегічного управління саме обліковою системою. Поряд із цим, їх погляди різняться стосовно складових цієї системи. Зокрема, виділяються різні види обліку, які спрямовані безпосередньо на задоволення інформаційних потреб стратегічного управління.

Порівнявши відповідні підходи щодо облікового забезпечення стратегічного управління підприємств аграрної сфери необхідно зауважити, що вони мають право на існування та подальший розвиток. Адже виникнення цих підходів спричинено постійним пошуком шляхів вирішення відповідних практичних проблем стратегічним управлінням розвитком підприємства.

Але поряд з цим встановлено, що ряд існуючих нині підходів до визначення сутті, складових та місця стратегічного обліку в обліковій системі підприємства мають суто теоретичне підґрунтя або виходять за межі облікової площини. Це й зумовлює пошук авторського підходу щодо інформаційного забезпечення стратегічного управління обліковою системою підприємства.

Даний підхід ґрунтується, в першу чергу, на практичному його застосуванні. Основою поліпшення обліку в частині інформаційного сервісу стратегічного управління є дослідження інформаційних потреб менеджменту в розрізі етапів та рівнів управління підприємством. Це, у свою чергу, дає можливість об'єктивно визначати необхідні параметри інформаційних даних, що є основною для пошуку подальших напрямів удосконалення методології існуючої облікової системи та доведення / спростування необхідності виділення окремої підсистеми стратегічного обліку.

Список використаних джерел

1. Белопольський М. Г., Кузьміна О. В. Обґрунтування стратегії збалансованого розвитку промислових підприємств. Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Менеджмент інновацій. 2016. Вип. 6. С. 23-33.
2. Боярська М. О. Аналіз стратегії розвитку підприємства. М. О. Боярська. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. Вип. 5. С. 306-310.
3. Жихарєва В. В., Савельєва Т. М. Формування стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності. Економіка і суспільство. 2017. Вип. № 9. С. 423-427.
4. Кундря-Висоцька О. П., Рудницький В. С. Стратегічний облік у контексті логічної дихотомії сучасної обліково-аналітичної системи. Бухгалтерський облік, аналіз і аудит. 2015. Вип. 2 (112). С. 77-81.
5. Плікус І. Й. Стратегічний облік як інструмент стратегічного управління підприємством. Вісник Української академії банківської справи. 2002. № 12. С. 94-95.
6. Фатенок-Ткачук А. О., Замойська К. П. Стратегічний облік у системі управління підприємством. Lviv Polytechnic National University Institutional. 2012. – URL: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/12721/1/45_236245_Vis721menegment.pdf.

7. Царук В. Ю. Бухгалтерський облік у системі стратегічного управління аграрним підприємством. Економічний аналіз: зб. наук. праць. 2017. Т. 27. № 1. С. 280-285.

References

1. Byelopol's'kyy M. H., Kuz'mina O. V. (2016). Obgruntuvannya stratehi zbalansovanoho rozvytku promyslovykh pidpryyemstv. *Visnyk Dnipropetrovs'koho universytetu. Seriya: Menedzhment innovatsiy. Vyp. 6. S. 23-33.*[in Ukrainian].
2. Boyars'ka M. O. (2015). Analiz stratehiyi rozvytku pidpryyemstva. *Hlobal'ni ta natsional'ni problemy ekonomiky. Vyp. 5. S. 306-310.*[in Ukrainian].
3. Zhykharyeva V. V., Savel'yeva T. M. (2017). Formuvannya stratehiyi rozvytku pidpryyemstva v umovakh nevyznachenosti. *Ekonomika i suspil'stvo. Vyp. № 9. S. 423-427.*[in Ukrainian].
4. Kundrya-Vysots'ka O. P., Rudnyts'kyi V. S. (2015). Stratehichnyy oblik u konteksti lohichnoyi dykhotomiyi suchasnoyi oblikovo-analitychnoyi systemy. *Bukhhalters'kyi oblik, analiz i audyt. Vyp.2 (112). S. 77-81.*[in Ukrainian].
5. Plikus I. Y. (2002). Stratehichnyy oblik yak instrument stratehichnoho upravlinnya pidpryyemstvom. *Visnyk Ukrayins'koyi akademiyi bankivs'koyi spravy. № 12. S.94-95.*[in Ukrainian].
6. Fatenok-Tkachuk A. O., Zamoys'ka K. P. (2012). Ctratehichnyy oblik u systemi upravlinnya pidpryyemstvom. *Lviv Polytechnic National University Institutional.* Retrieved from http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/12721/1/45_236245_Vis721menegment.pdf. [in Ukrainian].
7. Tsaruk V. Yu. (2017). Bukhhalters'kyi oblik u systemi stratehichnoho upravlinnya ahrarnym pidpryyemstvom. *Ekonomichnyy analiz: zb. nauk. prats'. T. 27. № 1. S. 280-285.*[in Ukrainian].

УЧЕТНАЯ СИСТЕМА В ОБЕСПЕЧЕНИИ УПРАВЛЕНИЯ СТРАТЕГИЕЙ РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ АГРАРНОЙ СФЕРЫ: ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ

И. В. Мельниченко, С. В. Тывончук

Аннотация. *Исследовано теорию и практику обоснования учетно-информационного обеспечения управления предприятием в части выбора и реализации стратегии развития предприятия. Определено, что именно целостная учетная система предприятия является основной информационного обеспечения стратегического менеджмента, которая является предпосылкой получения объективной информации о наличии активов и пассивов предприятия, анализа и прогноза влияния различных факторов на их структуру и эффективность использования.*

Оценены современные подходы к информационному обеспечению потребностей различных пользователей учетными данными с выделением отдельных видов учета.

Определена суть стратегии развития на уровне предприятия. Обобщены основные направления реализации стратегического развития предприятия и основные его этапы.

В статье рассмотрены теоретические подходы современных ученых к пониманию сущности и места стратегического учета в

системе управления предприятием и осуществлен их критический анализ.

Определены направления дальнейших исследований, направленных на улучшение информационного обеспечения учетной системой управления стратегией развития предприятия. Акцентировано внимание на необходимости дальнейшего рассмотрения учетной системы как целостной системы управления предприятием в взаимозависимости и взаимодействия со всеми ее составляющими (подсистемами).

В данном контексте определяющими принципами учетной обеспечения стратегического управления является выделение не только функции управления, но и информационных потребностей по уровням управления предприятием.

Ключевые слова: учетная система, стратегический учет, стратегическое развитие, информация, информационное обеспечение, управление.

ACCOUNTING SYSTEM IN PROVIDING MANAGEMENT OF STRATEGY FOR DEVELOPMENT OF AGRICULTURAL ENTERPRISE: DEVELOPMENT PROSPECTS

I. V. Melnychenko, S. V. Tyvonchuk

Abstract. *The theoretical and practical substantiation of information support by the accounting system of enterprise management regarding the choice and implementation of the enterprise development strategy is investigated. It is determined that it is the integrated accounting system of the enterprise that is the main information support for strategic management that provides an opportunity to obtain objective information about the presence of assets and liabilities of the enterprise, to analyze the influence on their structure by various factors and the possibility of predicting their behavior.*

A review of modern approaches to information provision of the needs of various users of the accounting system with the identification of certain types of accounting.

The essence of the development strategy at the enterprise level is determined. The basic directions of realization of strategic development of the enterprise and its basic stages are generalized.

The article deals with the theoretical approaches of modern scholars to understanding the essence and place of strategic accounting in the enterprise management system and their critical analysis was carried out. The approaches of the domestic scientists to the definition of the essence of the concept of "strategic accounting" and the differences in them are investigated.

The directions of further research aimed at improving information management of the enterprise development strategy by the accounting system are determined. At the same time, the need for further consideration of the accounting system as an integrated system of the enterprise in interdependence and interaction with all its components (subsystems) is emphasized.

In particular, in this concept, the determining basis for the strategic management accounting is that it is expedient to allocate not only the management functions, but first of all the information needs at the levels of enterprise management.

Keywords: *accounting system, strategic accounting, strategic development, information, information provision, management.*

УДК 338.24.01

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ МАКРОЕКОНОМІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ

Ю. І. МИСКІН, кандидат економічних наук, доцент
Університет державної фіскальної служби України
E-mail: muskin@ukr.net

Анотація. *Вітчизняна практика контролю якості стратегічного управління макроекономічними процесами свідчить про актуальну потребу в обґрунтуванні дієвого підходу до оцінки ефективності стратегічного менеджменту. Виходячи з цього, метою статті обрано визначення критерію оцінки ефективності стратегічного менеджменту макроекономічними процесами та обґрунтування, на основі експерименту, достовірності відображення ним якості управлінської діяльності. Для цього використані методи експерименту та моделювання.*

Осмислення двох базових теорій інформаційно-аналітичного забезпечення стратегічного управління (системи збалансованих показників та загальної теорії управління) з урахуванням специфіки управління макроекономічними процесами (його суб'єктами є люди, які часто знаходяться на виборних посадах і не мають профільної управлінської освіти) дозволяє обґрунтовувати доцільність застосування загальної теорії управління в процесі інформаційно-аналітичного забезпечення стратегічного менеджменту макроекономічних процесів. Для оцінки ефективності останнього обґрунтовано використання інтегрованого показника якості управління та запропоновано методику його розрахунку.

За результатами експерименту з використанням методу моделювання доведено, що інтегрований показник якості управління достовірно відображає фактичний стан ефективності стратегічного менеджменту макроекономічних процесів.

У подальших дослідженнях вбачається за доцільне апробація розробленого показника оцінки ефективності стратегічного управління макроекономічними процесами на практиці.

Ключові слова: *ефективність, макроекономічні процеси, управління, оцінка ефективності стратегічного управління; стратегічний менеджмент.*